

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S.
Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum**

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

De III. Præcepto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

DE III. PRÆCEPTO
ECCLESIAE.

Confiteri semel saltem in anno, & communi-
care in Paschate.

2911 Quilibet fidelis, postquam ad annos
discretionis pervenerit, sub mor-
tali confiteri tenetur semel saltem in anno
sufficit, si confiteatur in Paschate; quod si
tunc non faciat, debet postea, ut verum sit,
quod confiteatur semel in anno. Item tenetur
quis præcepto divino confiteri, 1. In articulo
aut periculo probabili mortis, 2. Si prævi-
deat postea non habituram copiam Confes-
sarii, 3. Si sit in mortali, & velit communica-
re, De quo fusi in to. 3. à n. 279.

Si non habeat mortale, non ligatur hoc
præcepto, quia non tenetur confiteri venia-
lia; unde sufficit, si se præsentet Confessario,
dicens, se non habere materiam necessariam,
vide n. 187.

2912 Qui solum habet Confessarium
ignarum sui idiomatis, non tenetur confiteri
per interpretem ad satisfaciendum præcepto;
bene verò in articulo mortis; quia tunc tene-
tur sibi providere tutiori & meliori modo,
quo potest: v. n. 3095.

2913 Nomine anni per Brancatum, & De-
Lugo venit annus naturalis, computandus à
Januario. Per Bonacinam, & Mastrium venit
annus Ecclesiasticus, ab uno Paschate ad
aliud.

Scotus in 4. d. 17. lit. E. M. Mast. in Theol.
mor. d. 22. q. 2. art. 2. Tamb. in Meth. Conf.
Joan. la Cruz, pag. 392. Bussem. lib. 6. tit. 4.
cap. 3. dub. 2. Leander de præcept. Eccl.

COMMUNIO

2914 Est duplex, Spiritnalis, & Sacramen-
talis. Spiritnalis est, qua fit per vo-

rum, & desiderium efficax Eucharistiam
scipiendi: Sacramentalis est, qua per
lens Eucharistia sumptionem, ex D. Bonav.
in 4. d. 9. q. 2. Communio spiritnalis
manducatio spiritnalis Eucharistia, que
ore cordis per recogitationem fidei, &
nem charitatis. Communio sacramentalis
manducatio corporalis Eucharistia, que
corporis.

2915 Qui facit communionem
lem debet esse in gratia, saltem per commu-
nem; nam desiderare efficaciter commu-
re in statu peccati mortalis, est mortale
præsentis est sermo de communione
mentali.

2916 Hoc præcepto Ecclesiasticum
bet fidelis sub mortali tenetur ab annis
pubertatis Eucharistiam semel sumere
sehate à Dominica Palmatum usque ad Do-
minicam in Albis inclusivè in sua Parochia
aut in Cathedrali: vide num. 187.

2917 Qui non communicaverit in
schate, tenetur postea, quamprimum
modè possunt, communicare eodem
quia tempus Paschatis non est appropin-
quandum, sed ad sollicitandam obli-
nem.

2918 Potest Confessarius iuxta
suo poenitenti tempus communicandi
Pascha differre; & tunc tenetur poeniten-
vi ejusdem juxta Confessarii dilacionem
municare.

2919 Vagi, Peregrini, & Adve-
nibilibet intra præfatum tempus præcep-
tis facere.

2920 Die Resurrectionis, aut Jovis
cti, possunt fideles ex devotione commu-
cave in qualibet Ecclesia; dummodo
illud tempus unam communionem faciat
Parochia, aut alibi de licentia Parochi:
r. 2. p. 430. n. 484.

1921 Tenetur Agrotus ex præcepto divi-
niculo vite constitutus Eucharistiam
sumere per modum viatici, medicorum ju-
dicio, etiam non jejunus.

1922 In eadem infirmitate, & periculo
potest pluries viaticum sumere, dummodo
inter decem, aut quindecim dies interce-
dit, & non potest pluries Sacramentum
Extremæ Unctionis recipere, quia Eucharis-
tiam Sacramentum refectiois, & nutritio-
nis, quia homo potest pluries indi-
gere non Unctio. Si verò infirmus convale-
scat, postea denuò infirmetur, & in alio vite
periculo constitutur, denuò potest Extre-
mæ Unctionem recipere.

1923 Qui manet ante periculum ex devo-
tione communicavit, si superveniat pericu-
lum tenetur eodem die per modum viatici
communicare, ut satisfaciatur præcepto divi-
niculo.

1924 Perpetuo amentibus, sicut non po-
tenti communi, ita neque Viaticum.
Infirmis semel tantum, stolidis, phreneticis, si-
milibus concedi communicatio, si non sit peri-
culum vomitus, indecentiæ, aut irreverentiæ,
debet dari Viaticum. Idem dicit de amentibus
in intervallum rationis habeant.

1925 Pueris interea latitudinem decimi, &
quodammodo anni debet dari Viaticum, sicut
Extremæ Unctionis.

1926 Item possunt, imò debent commu-
nicari novem, aut decem annorum, si
sunt in fidei, & factæ Communione
per plures annos, & de reverentia debita non
deficiunt, v. num. 278.

1927 Potest quis communicare ante peri-
culum penitentiam sacramentalem; sufficit
enim, quod sit in gratia; vide prop. 22. & 23.
Alex. VIII. damn.

1928 Tollitio nocturna involuntaria per
cupiditatem impedit communionem, nec copula

conjugalis nocte præcedens, nisi reliquerit
mentem perturbatam, & spiritus sensuales
valde commotos; quo etiam præciso, con-
sultius est communionem differre.

Copula verò fornicaria impedit, nisi aliud
necessitas, aut rationalis causa poscat; ut
si Sacerdos sit obligatus ad celebrandum, aut
sit Jubilæus lucrandus, &c. & licet post patra-
tum grave peccatum, debeat quis eo die à
communionem abstinere, ut alio die cum ma-
jori reverentia, & decencia accedat; si tamen
positus in gratia per Confessionem eodem
die communicet, non peccat mortaliter.

2829 *Quantum ad effectus Sacramentum*
Eucharistia, 1. Dat per se augmentum gratiæ,
per accidens verò aliquando dat primam gra-
tiam sanctificantem, ut si quis bona fide pu-
tans se esse in gratia, in qua revera non est ac-
cedat cum attentione ad hoc Sacramentum,
recipit primam gratiam, & peccatorum re-
missionem, 2. Dat auxilia ad vitanda pecca-
ta, ad resistendum tentationibus, & concu-
piscentiam refrenat, 3. Delet venialia: v. prop.
pos. 56. ab Innocent. XI. damn. v. in tom. 3. de
Sacrif. Miss. præsertim à num. 279.

QUÆRES

1930 *Parochus accessit ad communican-*
dum infirmum, qui ei dixit se velle conficere:
Confessus est duo peccata contra legem naturæ,
subdens se tantum accusare, dolere de illis, mi-
serum de peccatis contra legem gratiæ, sed pro-
testatus est, se non credere Sacramentis: &
monitus, ut respiceret, noluit. An Parochus
debeat eum communicare?

Videtur, quod sic, ad vitandam infamiam
apud adstantes, qui eum tenent Catho-
licum.

Dico, nullo pacto debere, aut posse. Pri-
mò; quia in tali casu Sacerdos non tenetur ad
sigillum Sacramentale, nam illa non est Con-
fessio,

fectio, non est enim accusatio in ordine ad absolutionem sacramentalem; quia ille non credit Sacramento penitentiae, sed Confessionem assumit ut medium ad vitandam infamiam apud adstantes. Secundò; quia non debet frui privilegio fori, qui forum recusat. Tertio; quia Parochus Sacramentum Eucharistiae nedum periculo contemptus formalis exponeret, sed certo morali periculo traderet: contra autem contemptum formalem Sacramenti clamat jus naturale, Divinum, & Canonicum, quod praevalet juri naturali famae infirmi. Non est enim bonum panem Angelorum dare canibus.

Quartò; quia jus, quod haberet ad famam, esset tantum jus naturale, cui praevaleret jus fidei ex *tom. 2. n. 26*. Hinc Parochus teneretur eum revelare, ut potè haereticum formalem, quia jus naturale non excusat à denunciando haereticum formalem, *tom. 2. n. 280*. Quod dico, etiam si haesum nunquam antea externerit; nam excommunicatio illa fuit facta animo haereticali, non enim erat paratus corrigi: *v. no. 2. n. 282. 4.*

Eadem ratione, si ancilla Turca fingens apud suos dominos se Christianam, accedat ad Confessarium petens absolutionem, ne manifestetur; Confessarius non potest eam absolvere, nec tenetur ad sigillum sacramentale; quia Confessio illa non est sacramentalis; eo maxime quia mulier illa non habet baptismum, qui est janua omnium Sacramentorum.

Scotus in *4. d. 9. quest. unic. tit. A. B. C. D. Martius in Theol. mor. dis. 12. qu. 2. art. 3.* Tamb. *e. 2. in Meth. Comp. pag. 426.* Joan. la Cruz. *p. 340. Dufemb. lib. 6. tit. 3. o. 2. ar. 3.* Leander de *Pr. Eccl. Clericatus, c. 111.*

DE COMMUN. QUOTIDIANA.

Agunt D. Bonavent. in *4. d. 11. q. 2. & 3. in 4. d. 24. q. un. lit. K.* Insuper ad decretum tenoris sequentis.

DECRETUM.

Sac. Congreg. Car. Sac. Concl. Trident. Inter pretum, de mandato Innocent. XIII. Communionem quotidianam, & Corporalem venialium.

2931. Cum ad aures Sanctissimorum in fide dignorum testimonio pervenerit, in quibusdam Diocesis vigere usum quotidianae Communionis, etiam in Feria sexta Paschae, & simul affirmari, eadem quotidianam Communionem praeceptam esse à Justo vino, quin etiam in illius administratione ab- quos abusus inolevisse; videlicet, quosdam qui, non in Ecclesia, sed in privatis locis, & Domini, imò cubantes in lecto, & non laborantes ulla gravi infirmitate nota, remanant sacrosanctam Eucharistiam, quae a gentea theca inclusam, in crumena, aut in alio illis deferunt Sacerdotes saeculares, & regulares; aliiqum Communionem accipiunt in res formas, ac particulas, vel grandiores, & tandem quis confiteatur peccata venialia simplici Sacerdoti non approbato ab Episcopo, aut Ordinario. Cum autem haec Sacrosanctus consideranda commiserit Sac. Congregationi Cardinalium, Concilii Tridentinae interpretum, eadem Sacra Congregatio, post matura discussione super praedictis, etiam sententia ita censuit. Et si frequens, & quae non nulle Sacrosanctae Eucharistiae usus à Sanctis Patribus fuerit semper in Ecclesia probatus, nunquam tamen, aut saepius illam percipiendi, aut ab ea abstinendi, certos singulis personis, aut hebdomadis dies statuerant, quae

Concilium Tridentinum præscripsit, sed
 quæ humanam infirmitatem tecum reputa-
 re, nihil præcipiens, quid cuperet, tantum
 volentis, cum inquit: Optaret quidem Sa-
 cramentum Synodus, ut in singulis missis fide-
 les Sacramentali Eucharistiæ perce-
 ptione communicarent. Idque non immerito,
 quia præcipies enim sunt conscientiarum recel-
 lentes, ut ob negotia spiritus alienationes,
 et contra gratiæ, & Dei dona parvulis
 utilia: que cum humanis oculis scrutari
 non possumus, nihil certe de cuiusque digni-
 tate, ac integritate, & consequenter
 de frequentiori, aut quotidiano vitalis panis
 percipiendi constituit. Et propterea, quod ad
 præparatos ipsos attinet, frequens ad Sa-
 cramentum percipiendam accessus,
 conscientiarum secreta cordis explorantiū
 et te linquendus, qui ex conscientia-
 rum fructu, & frequentæ fructu, & ad pie-
 tatis processu, laicis negotiatoribus, & con-
 tinuo prospicient eorum salutem profu-
 tum illis præscribere debent. In con-
 tra ut hoc amplius animadvertent,
 et Apostolus noluit eos invicem fraudari
 ex consensu ad tempus, ut vacent
 eos seorsim admonent, tanto magis
 Sacramentali Eucharistiæ reverentiam
 tenentur vacandum, puriorque mente ad
 hanc Episcopalem Communionem esse
 attendendam. In hoc igitur Pastorum dili-
 gentiam per diuina invigilabit, non ut à fre-
 quenti, aut quotidiana Sacramentali Communionis
 percipiendi dies generaliter con-
 tinuo, aut sumendi dies generaliter con-
 tinuo, sed magis, quid singulis permitten-
 dum, et aut Parochos, seu Confessarios, sibi
 commissa poterit, illudque omnino provideat,
 ut Sacramentali Convivio, seu frequenter, seu
 percipiendi, repellatur, & nihilomi-
 nus optatum, ut unusquisque dignè pro de-

voationis, & præparationis modo rariùs, aut
 crebriùs Domini Corporis suavitatem degu-
 stet. Itidem Moniales quotidie Sacramentali
 Communionem petentes admonenda erunt,
 ut in diebus ex earum Ordinis instituto præ-
 scriptis communicent. Si quæ verò puritate
 mentis emiteant, & fervore spiritus ita inca-
 luerint, ut digne frequentiori, aut quotidiana
 Sanctissimi Sacramenti perceptione videre
 possint, & illis à Superioribus permittatur.
 Proderit etiam præter parochorum, & Con-
 fessoriorum diligentiam, opera quoque con-
 cionatorum uti, & cum eis constitutum habe-
 ri, ut cum fideles ad Sanctissimum Sacramenti fre-
 quentiam (quod facere debent) accesserint,
 statim de magna ad illud sumendum præpa-
 ratione orationem habeant, generatimque o-
 stendant, eos, qui ad frequentiore, aut quo-
 tidianam salutiferi cibi sumptionem devoto
 studio excitantur, debere, sive Luce negotia-
 tores sint, sive Conjugati, sive quicumque alii,
 suam agnoscere infirmitatem, ut dignitate Sa-
 cramenti, ac Divini iudicii formidine discant
 Cœlestem mensam, in qua Christus est, reve-
 teri: Et si quando se minus paratos senserint,
 ab ea abstinere, seque ad maiorem præpara-
 tionem accingere, Episcopi autem, in quorum
 Diocesis viget huiusmodi devotio, et ga-
 Sandissimum Sacramentum, pro illa gratias
 Deo agant, eamque ipsi adhibito prudentiæ,
 & iudicii temperamento, alere debeant, &
 ab eorum officio postulari sibi maxime per-
 sua debent, nulli labori, aut diligentie parcen-
 dum, ut omnis irreverentiæ, & scandali suspi-
 cio in veri, & immaculati Agni perceptione
 tollatur, virtutesque ac dona in sumentibus au-
 geantur. Quod abunde continget, si il-
 li, qui devoto huiusmodi studio, divina præstante
 gratia, tenentur, seque sacratissimo Pane fre-
 quentiùs refici cupiunt, suas vires expendere,
 seque probare cum timore, & charitate

attulerint : Quibus Christum Dominum , qui se fidelibus manducandum , & se pretium in morte tradidit , atque in celesti Regno se premium est daturus , precatur S. Congr. ut suam opem ad dignam præparationem , & sumptionem largiatur.

2932 Porro Episcopi , & Parochi , seu Confessarii , redarguant asserentes Communionem quotidianam esse de jure divino , doceant in Ecclesiis , seu Oratoriis privatis , ex dispensatione , seu privilegio Pontificis , de manu Sacerdotis sumendam SS. Eucharistiam , nec eam ullo modo deferendam in crumena , aut secreto ad existentes domi , vel cubantes in lecto , quam infirmos , qui ad illam suscipiendam ad loca prædicta accedere non valeant , & ad eos , si ab Ecclesia deferantur , publice , & cum pompa , juxta formam Ritualis Romani : Si verò ab Oratorio privilegiato , cum forma decenti.

2933 Curent etiam , ut circa Communionem in feria sexta Parasceve , Missalis Rubricæ , & Ecclesiæ Romanae usus serventur.

2934 In super admoneant , nulli tradendas plures Eucharistiæ formas , seu particulas , neque grandiores , sed consuetas.

2935 Non permittantur venialium confessio fiat simplici Sacerdoti , non approbato ab Episcopo , aut Ordinario.

2936 Si parochi , & Confessarii etiam Regulares , aut quicumque alii Sacerdotes secus egerint , sciant Deo Opt. Max. rationem reddituros esse , neque defuturam Episcoporum , & Ordinariorum justam , ac rigorosam animadversionem in contrafacientes , etiam Regulares , etiam societatis Jesu , facultate ipsis Episcopis , & Ordinariis per hoc Decretum per Sedem Apostolicam specialiter attributa.

Et facta de præmissis omnibus , ac de verbo ad verbum relatione , Sanctissimus Sua appro-

bavit , ac præsens Decretum typis publicari voluit. In quorum , &c.

Datum Romæ 12. Februarii 1679.

F. CARD. COLUMNA PRÆF.

S. Archiep. Brancac. Episc. Vercell.

Die 15. mensis Febr. 1679. præ-

cr. affixum , & publicatum fuit , &c.

DE IV. & V. PRÆCEPTIS ECCLESIAE.

Non celebrare nuptias temporibus Solvere decimas.

2937 **N**uptia , seu matrimonia , etiam *sess. 25. cap. 10. prohibentur ab Adventu usque ad Epiphaniam. Quarta quarta Cinerum usque ab Ascensionis festis inclusivè.* Dicitur autem expressè solum prohibentur solemnitate contracta adeoque possunt in illis sponsalia , matrimonia sine solemnitate celebrari , nisi tamen licentia Ordinarii. Item possunt matrimonia antea contracta consummari , solum namque est prohibita solemnitas publica benedictio in Ecclesia. *Multa 20. 9. 5. n. 39. & Bonac. & alii Censuræ cap. 1. 125*

DECIMA

2938 **E**t quot a bonorum debita Ecclesia in ipsorum sustentationem.

Solutio decimarum est faciendæ etiam in rebus omnium rerum , juxta locorum consuetudinem , quæ solet esse diversâ. Obligatio mortali & ad restitutionem , nisi impediatur excuset , quia fit ob Ministrorum Ecclesiæ borem ad fidelium utilitatem applicandam.